۲) در مورد سوالات محیط ترمینال لینوکس زیر تحقیق کرده و گزارش کار تهیه نمایید

أ. چگونه فایلهایمان را بر عکس ترتیب الفبا نمایش بدهیم ؟

برای نمایش دادن فایل ها از کامند ls استفاده می کنیم .

ls همونطور که میدونیم فایل هارو داخل دایرکتوری نشون میده ولی اگر بخوایم به شکل لیست بهمون نمایش بده از یک property استفاده می کنیم.

مورد استفاده l- خروجی lS را به شکل لیست به کاربر تحویل می دهد.

. معودی الفبا و بر اساس نام نمایش می دهد ${
m Ls}$

اگر بخوایم نمایش فایل ها به شکل لیست باشه و تمامی فایل هانمایش داده بشه و ترتیب آنها برعکس بشه به ترتیب از -r و -r استفاده میکنیم.

یک رویکرد دیگه با استفاده از pipe و متد sort میتوانیم خروجی تولید شده توسط ls را با استفاده از پایپ به متد sort داده تا محتوا مرتب شود . متد sort یک property به شکل R و r دارد . R نمایش بصورت رندوم و r به شکل برعکس می باشد. Ls در اولین خط خود یک total نمایش می دهد . اگر با متد و رویکرد دوم سعی بر مرتب سازی کنیم ، خود total هم به عنوان یک خط مرتب می شود ولی در مورد رویکرد اول total وارد مرتب سازی نمیشود

```
amin@Ramin:∼$ ls -lar
total 12
rw-r--r-- 1 ramin ramin   0 Jan 20 17:04 .sudo_as_admin_successful
rw-r--r-- 1 ramin ramin 807 Jan 20 17:03 .profile
                         0 Jun 29 19:53 .motd_shown
rw-rw-rw- 1 ramin ramin
lrwxr-xr-x 1 ramin ramin 512 Jan 20 17:04 .landscape
rw-r--r-- 1 ramin ramin 3771 Jan 20 17:03 .bashrc
 rw-r--r-- 1 ramin ramin 220 Jan 20 17:03 .bash logout
rw----- 1 ramin ramin 1556 Jun 29 19:57 .bash_history
drwxr-xr-x 1 root root
                         512 Jan 20 17:03 ...
drwxr-xr-x 1 ramin ramin 512 Jan 20 17:11 .
ramin@Ramin:~$ ls -la | sort -r
total 12
drwxr-xr-x 1 root root
                         512 Jan 20 17:03 ...
drwxr-xr-x 1 ramin ramin 512 Jan 20 17:11
drwxr-xr-x 1 ramin ramin 512 Jan 20 17:04 .landscape
                         0 Jun 29 19:53 .motd shown
rw-rw-rw- 1 ramin ramin
rw-r--r-- 1 ramin ramin 3771 Jan 20 17:03 .bashrc
rw-r--r-- 1 ramin ramin 807 Jan 20 17:03 .profile
rw-r--r-- 1 ramin ramin 220 Jan 20 17:03 .bash_logout
rw-r--r-- 1 ramin ramin
                         0 Jan 20 17:04 .sudo_as_admin_successful
 rw----- 1 ramin ramin 1556 Jun 29 19:57 .bash history
 amin@Ramin:~$ ls -la | sort
 rw----- 1 ramin ramin 1556 Jun 29 19:57 .bash_history
 rw-r--r-- 1 ramin ramin 0 Jan 20 17:04 .sudo_as_admin_successful
 rw-r--r-- 1 ramin ramin 220 Jan 20 17:03 .bash_logout
 rw-r--r-- 1 ramin ramin 807 Jan 20 17:03 .profile
 rw-r--r-- 1 ramin ramin 3771 Jan 20 17:03 .bashrc
                         0 Jun 29 19:53 .motd_shown
rw-rw-rw- 1 ramin ramin
drwxr-xr-x 1 ramin ramin 512 Jan 20 17:04 .landscape
drwxr-xr-x 1 ramin ramin 512 Jan 20 17:11 .
drwxr-xr-x 1 root root
                         512 Jan 20 17:03 ..
total 12
 amin@Ramin:~$ _
```

```
drwx----- 2 root root 16384 Jun 29 18:08 lost+found
drwxrwxrwt 13 root root 420 Jun 30 01:26 tmp
drwxr-xr--- 5 root root 4096 Jun 29 18:14 root
drwxr-xr-x 107 root root 12288 Jun 30 01:19 etc
drwxr-xr-x 12 root root 4096 Jun 29 18:19 var
drwxr-xr-x 20 root root 4640 Jun 30 01:17 dev
drwxr-xr-x 29 root root 4096 Jun 9 12:23 mnt
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Jun 9 12:23 mnt
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
drwxr-xr-x 5 root root 4096 Jun 29 18:17 home
drwxr-xr-x 5 root root 4096 Jun 29 18:14 boot
drwxr-xr-x 9 root root 4096 Jun 29 18:14 boot
drwxr-xr-x 13 root root 4096 Jun 30 01:17 sys
dr-xr-xr-x 13 root root 0 Jun 30 01:17 sys
dr-xr-xr-x 353 root root 0 Jun 30 01:17 proc
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 lib64 -> usr/lib
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
-rw-r---- 1 root root 5200 Jun 25 00:02 rootfs-pkgs.txt
-rw-r---- 1 root root 5200 Jun 25 00:02 rootfs-pkgs.txt
```

```
total 92
-rw-r--r--
1 root root 5200 Jun 25 00:02 rootfs-pkgs.txt
-rw-r--r--
1 root root 24552 Jun 25 00:09 desktopfs-pkgs.txt
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 lib -> usr/lib
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 lib -> usr/lib
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
dr-xr-xr-x 353 root root 0 Jun 30 01:17 proc
dr-xr-xr-x 13 root root 0 Jun 30 01:17 proc
dr-xr-xr-x 9 root root 4096 Jun 30 01:19 usr
drwxr-xr-x 9 root root 4096 Jun 29 18:14 boot
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Jun 9 12:23 mnt
drwxr-xr-x 29 root root 4096 Jun 9 12:23 mnt
drwxr-xr-x 29 root root 4640 Jun 30 01:17 run
drwxr-xr-x 12 root root 4640 Jun 30 01:17 dev
drwxr-xr-x 12 root root 4096 Jun 29 18:19 var
drwxr-xr-x 107 root root 12288 Jun 30 01:19 etc
drwxr-xr-- 5 root root 4096 Jun 29 18:14 root
drwxr-xr-- 5 root root 4096 Jun 29 18:08 lost+found

The Arman A
```

ب. چگونه لیست فایلهایمان را بر اساس آخرین زمان ویرایششان نمایش دهیم

در ls: command یم property وجود دارد و آن t می باشد. این property قابلیت نمایش دادن فایل ها بر اساس آخرین زمان تغییر یا ویرایش آن ها را در خروجی t مرتب می کند.

```
7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
                        4096 Jun 29 18:14 boot
                        4640 Jun 30 01:17 dev
            4 root root 4096 Jun 29 18:17 home
                           7 Jun 9 12:23 lib -> usr/lib
                           7 Jun 9 12:23 lib64 -> usr/lib
            2 root root 16384 Jun 29 18:08 lost+found
            2 root root 4096 Jun 9 12:23 mnt
                        4096 Jun 29 18:13 opt
drwxr-xr-x
                          0 Jun 30 01:17 proc
                        4096 Jun 29 18:14 root
                         780 Jun 30 01:17 run
                         7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
                        4096 Jun 25 00:01 srv
                         0 Jun 30 01:17 sys
                         420 Jun 30 01:35 tmp
 420 Jun 30 01:35 tmp
                         4096 Jun 30 01:19 usr
  drwxr-xr-x 107 root root 12288 Jun 30 01:19 etc
                           780 Jun 30 01:17 run
                          4640 Jun 30 01:17 dev
                             0 Jun 30 01:17 proc
                             0 Jun 30 01:17 sys
  drwxr-xr-x 12 root root 4096 Jun 29 18:19 var
                          4096 Jun 29 18:17 home
                          4096 Jun 29 18:14 root
                          4096 Jun 29 18:14 boot
                          4096 Jun 29 18:13 opt
                         16384 Jun 29 18:08 lost+found
                             7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
                             7 Jun 9 12:23 lib -> usr/lib
                             7 Jun 9 12:23 lib64 -> usr/lib
              2 root root 4096 Jun 9 12:23 mnt
              1 root root 7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
```

ج. در مورد روند مخفی سازی فایل ها یا دایرکتوری توضیح دهید

فایل ها و تمام دایر کتوری های موجود را با کامند ls و با property های l و l به ترتیب برای نمایش دادن به شکل لیست و نمایش تمامی فایل ها ، نمایش می دهیم . یک بار دیگر بدون استفاده از a property – آن را نمایش میدهیم و مقایسه می کنیم . همانطور که میبینیم . فایل ها یا دایر کتوری هایی که قبل از آنها یک نقطه یا Dot "." وجود داشته باشد ، فایل های Hidden هستند . با دستور t touch فایل و با دستور t و دایر کتوری ایجاد می کنیم . قبل از نامگذاری فایل ها و دایر کتوری ها ، یکی از هر کدام را با نقطه می سازیم . مشاهده میشود با مقایسه دو کامند t و t ا t ا الله و دایر کتوری های که بدون نقطه ایجاد شدند t Hidden هستند و فایل هایی که بدون نقطه ایجاد شدند t

```
drwxr-xr-x 17 root root 4096 Jun 25 00:09 .
                            7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
drwxr-xr-x 5 root root 4096 Jun 29 18:14 boot
drwxr-xr-x 20 root root 4640 Jun 30 01:17 dev
drwxr-xr-x 107 root root 12288 Jun 30 01:19 etc
                        4096 Jun 29 18:17 home
drwxr-xr-x
                            7 Jun 9 12:23 lib -> usr/lib
lrwxrwxrwx
                            7 Jun 9 12:23 lib64 -> usr/lib
            2 root root 16384 Jun 29 18:08 lost+found
drwxr-xr-x
            4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
drwxr-xr-x
                           0 Jun 30 01:17 proc
                         4096 Jun 29 18:14 root
                          780 Jun 30 01:17 run
                            7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
                         4096 Jun 25 00:01 srv
                           0 Jun 30 01:17 sys
                         420 Jun 30 01:35 tmp
                         4096 Jun 30 01:19 usr
```

```
7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
          5 root root 4096 Jun 29 18:14 boot
drwxr-xr-x 20 root root 4640 Jun 30 01:17 dev
drwxr-xr-x 107 root root 12288 Jun 30 01:19 etc
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:17 home
                         7 Jun 9 12:23 lib -> usr/lib
                          7 Jun 9 12:23 lib64 -> usr/lib
          2 root root 16384 Jun 29 18:08 lost+found
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
dr-xr-xr-x 355 root root 0 Jun 30 01:17 proc
drwxr-x--- 5 root root 4096 Jun 29 18:14 root
                        7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 25 00:01 srv
dr-xr-xr-x 13 root root 0 Jun 30 01:17 sys
                       420 Jun 30 01:35 tmp
```

```
touch ramin.txt
□ A / ls -la
drwxr-xr-x 5 root root 4096 Jun 29 18:14 boot
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:17 home
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 lib -> usr/lib
drwx----- 2 root root 16384 Jun 29 18:08 lost+found
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Jun 9 12:23 mnt
         4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
                     0 Jun 30 01:17 proc
         5 root root 4096 Jun 29 18:14 root
1 root root 5200 Jun 25 00:02 rootfs-pkgs.txt
drwxr-xr-x 29 root root 780 Jun 30 01:17 run
                      7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
dr-xr-xr-x 13 root root 0 Jun 30 01:17 sys
                     420 Jun 30 01:36 tmp
drwxr-xr-x 9 root root 4096 Jun 30 01:19 usr
□
```

```
in A / touch ramin.txt
touch: cannot touch 'ramin.txt': Permission denied
sudo touch ramin.txt
sudo] password for ramin yz:
I A / 15 -1
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
drwxr-xr-x 5 root root 4096 Jun 29 18:14 boot
drwxr-xr-x 20 root root 4640 Jun 30 81:17 dev
drwxr-xr-x 107 root root 12288 Jun 30 81:19 etc
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:17 home
                         7 Jun 9 12:23 lib64 -> usr/lib
drwx 2 root root 16384 Jun 29 18:88 lost+found
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Jun 9 12:23 mnt
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
drwxr-x-- 5 root root 4096 Jun 29 18:14 root
drwxr-xr-x 29 root root 780 Jun 30 81:17 run
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 25 08:01 srv
                      0 Jun 30 01:17 sys
                       420 Jun 30 81:36 tmp
drwxr-xr-x 9 root root 4096 Jun 38 81:19 usr
```

د. تعداد فایلهای یک دایرکتوری را نمایش دهید

-l برابر با -l و word count) برابر با -l و یا تعداد لاین ها باشد. این متد توانایی این را دارد که تعداد خط ها کلمات و کاراکتر هارا در داخل یک فایل یا خروجی یک متد دیگر بخواند . همانطور که میدونیم کامند -l یک لیست از تمامی فایل های دایرکتوری را به ما میدهد ، در قالب یک لیست و با خط اول total . با صدا زدن pipe بر روی -l و دادن نتیجه به متد -l و دادن -l و دادن -l میتوانیم تعداد خط ها را با احتتساب total داشته باشیم .

```
Usage: wc [OPTION]... [FILE]...

or: wc [OPTION]... --files0-from=F

Print newline, word, and byte counts for each FILE, and a total line if
more than one FILE is specified. A word is a non-zero-length sequence of
printable characters delimited by white space.

With no FILE, or when FILE is -, read standard input.

The options below may be used to select which counts are printed, always in
the following order: newline, word, character, byte, maximum line length.

-c, --bytes print the byte counts

-m, --chars print the character counts

-l, --lines print the newline counts

--files0-from=F read input from the files specified by

NUL-terminated names in file F;

If F is - then read names from standard input

-L, --max-line-length print the maximum display width

-w, --words print the word counts

--help display this help and exit

--version output version information and exit

GNU coreutils online help: <a href="https://www.gnu.org/software/coreutils/wc">https://www.gnu.org/software/coreutils/wc</a>
or available locally via: info '(coreutils) wc invocation'
```

```
Π A / ls -la
otal 104
                                9 12:23 bin -> usr/bin
                        4096 Jun 29 18:14 boot
drwxr-xr-x
                        4640 Jun 30 01:17 dev
drwxr-xr-x 107 root root 12288 Jun 30 01:19 etc
                        4096 Jun 29 18:17 home
                           7 Jun 9 12:23 lib -> usr/lib
                           7 Jun 9 12:23 lib64 -> usr/lib
           2 root root 16384 Jun 29 18:08 lost+found
                        4096 Jun 29 18:13 opt
                           0 Jun 30 01:17 proc
                        4096 Jun 29 18:14 root
                           7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
                        4096 Jun 25 00:01 srv
                           0 Jun 30 01:17 sys
                         420 Jun 30 01:38 tmp
                        4096 Jun 30 01:19 usr
                        4096 Jun 29 18:19 var
□ 🛕 /
```

ه. در مورد pipe و اجرای ترکیب با grep توضیج دهید

همانطور که در دستور های بالا و مثال هایشان از pipe استفاده کردیم متوجه شدیم pipe یا "|" pipe شکلی از ارسال یا ارجاع (redirection) اطلاعات خروجی Standard output یا به اختصار stdout به یه مقصد دیگه است. توی لینوکس و بقیه سیستم عامل های شبیه به IVnix از pipe برای ارسال خروجی یک دستور، برنامه یا عملیات به دیگری استفاده میشه. سیستم های مبتنی Unix و لینوکس اجازه میدن تا stdout یک دستور رو به stdin یه دستور دیگه اضافه کنید این کار با استفاده از حرف " | " و قراردادنش بین دو تا command انجام میشه.

ساختار کلی پایپ در این شکل مثال مخی زنیم .

```
amin@Ramin:~$ command 1 | command 2 | command 3 | command 4 ..._
```

اگه فرض کنید چند تا دستور دارید مثل command_۱ و command_۳ و command_۳ که دستور ۲ به خروجی دستور او به فروجی دستور و به خروجی دستور ۳ به خروجی دستور ۳ به خروجی دستور ۲ ساختار کلی سلسله دستورات با استفاده از piping شکل زیر خواهد بود: همه جالبی این دستور اینه که piping ته نداره و هرچقدر دستور و عملیات رو که بخواید میتونید به هم وصل کنید با این توضیحات بسط کلی یه آبر pipeline رو میتونیم به شکل زیر تعریف کنیم:

دستور grep توانایی فیلتر کردن را دارد . مثلا اگر grep a را دستور بدیم ، تمامی محتوا فقط خروجی هایی می باشد که a در آنها بوده .

```
Д▶ 🖴 /
```

```
drwxr-xr-x 17 root root 4096 Jun 30 01:37 .
drwxr-xr-x 17 root root 4096 Jun 30 01:37 ..
          1 root root 7 Jun 9 12:23 bin -> usr/bin
lrwxrwxrwx
drwxr-xr-x 5 root root 4096 Jun 29 18:14 boot
drwxr-xr-x 20 root root 4640 Jun 30 01:17 dev
drwxr-xr-x 107 root root 12288 Jun 30 01:19 etc
-rw-r--r 1 root root 0 Jun 30 01:37 .hiddenramin.txt
           4 root root 4096 Jun 29 18:17 home
drwxr-xr-x
lrwxrwxrwx 1 root root 7 Jun 9 12:23 lib -> usr/lib
                          7 Jun 9 12:23 lib64 -> usr/lib
drwx----- 2 root root 16384 Jun 29 18:08 lost+found
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Jun 9 12:23 mnt
          4 root root 4096 Jun 29 18:13 opt
                         0 Jun 30 01:17 proc
           5 root root 4096 Jun 29 18:14 root
drwxr-x---
-rw-r--r--
drwxr-xr-x 29 root root 780 Jun 30 01:17 run
          1 root root 7 Jun 9 12:23 sbin -> usr/bin
lrwxrwxrwx
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jun 25 00:01 srv
dr-xr-xr-x 13 root root 0 Jun 30 01:17 sys
drwxrwxrwt 13 root root 420 Jun 30 01:39 tmp
drwxr-xr-x 12 root root 4096 Jun 29 18:19 var

    ↑ Is -la | grep a

drwxr-xr-x 12 root root 4096 Jun 29 18:19 var
```

و. در مورد درستور sudo توضیح دهید .

sudo با run as administrator در ویندوز تقریبا برابری می کند . دستور sudo به شما امکان می دهد برنامه هایی را با امتیازات امنیتی کاربر دیگر اجرا کنید. از شما درخواست پسورد می شود و برای اجرای یک دستور با بررسی فایلی به نام sudoers تأیید می کند، که البته مدیر سیستم آن را پیکربندی کرده است.

با استفاده از فایل sudoers مدیران سیستم می توانند به یکسری از کاربران یا گروه ها دسترسی به برخی یا همه دستورات را بدون اینکه این کاربران نیازی به دانستن رمز عبور root داشته باشند را بدهند. همچنین همه دستورات را ثبت می کند. بنابراین سوابقی وجود دارد که چه کسی برای چه زمانی و چه زمانی از آن استفاده کرده است. پکیج Sudo روی اکثر توزیع های لینوکس از قبل نصب شده است.

sudo با خواندن فایل etc/sudoers/ بررسی می کند که آیا کاربر ایجاد شده با ارزیابی sudo همخوانی دارد یا خیر. زمانی که وارد سرور لینوکسی یا ترمینال os لینوکس می شوید و در نظر دارید از دستور Sudo استفاده نمائید،می بایست نام کاربری به همراه پسورد را حتما وارد کنید.سپس امکان اجرای دیگر دستورات را همچون کاربر root خواهید داشت.

تصور اشتباهی وجود دارد که sudo فقط برای ارائه مجوزهای Root به یک کاربر معمولی استفاده می شود. در واقع شما می توانید از sudo برای اجرای یک دستور به عنوان هر کاربری استفاده کنید. u property به شما اجازه می دهد تا یک فرمان را به عنوان یک کاربر مشخص اجرا نمائید.

برای مثال برای نصب پکیج ها کاربر اصلی دسترسی دار به root توانایی نصب پکیج را دارد.

```
pacman -S python
error: you cannot perform this operation unless you are root.

sudo pacman -S python
[sudo] password for ramin_yz:
warning: python-3.10.5-1 is up to date -- reinstalling
resolving dependencies...
looking for conflicting packages...

Packages (1) python-3.10.5-1

Total Installed Size: 54.28 MiB
Net Upgrade Size: 0.00 MiB

:: Proceed with installation? [Y/n]
```